

שם המחקר: בית או פנימייה: מהי המסגרת האופטימלית עבור משפחה המגדלת ילד עם מוגבלות שכלית ☼

קשה או עמוקה?

שנה : 2021 ☼

סוג : מחקר ☼

מס' קטלוגי : 890-115-2019 ☼

שם החוקר : ד"ר יעל קרני-ויזל, ד"ר כרים נאסר, ד"ר מיטשל שערץ ☼

רשות המחקר: קופת חולים מאוחדת ☼

מגבלות המחקר

גודל המדגם הקטן יחסית השפיע באופן ברור על יכולתנו לבחון את תת-הקבוצות השונות. עם זאת, גודל המדגם שלנו משתווה באופן חיובי למחקרי איכות חיים משפחתית קודמים על הורים לילדים עם מוגבלות שכלית קשה (Mcflea & Raver, 2012; Werner et al., 2009). בנוסף, קשרים שנמצאו בין מקום מגורי הילד ומדדי איכות החיים המשפחתית ותסמינים נפשיים וגופניים היו מתאמים באופיים ויש לפרש אותם בזהירות. עם זאת, הממצאים שלנו תואמים ממצאים קודמים שהציגו שיפור בתסמיני בריאות גופנית ונפשית של המשפחה וההורים לאחר השמה מחוץ לבית (Crettenden et al., 2014; Mori et al., 2019), באופן שעשוי לרמז על קשר סיבתי. מגבלה נוספת מתייחסת לאופי המדגם מבחינת מוצא אתני. במדגם הנוכחי, יש שיעור גבוה יותר של משתתפים מהמגזר הערבי מאשר בקרב כלל האוכלוסייה הישראלית. תהיה תועלת בעריכת מחקר נוסף שבוחן את האתגרים הייחודיים של האוכלוסייה הערבית בישראל (Nasser et al., 2017) והערכת ההשלכות של ההחלטה על תהליך ההשמה מחוץ לבית. לבסוף, מחקר זה התמקד בנקודת המבט של המטפל, אך חסר 'הקול' של הילד בשל שיטות לא מספקות לקבלת מידע חשוב זה. מחקרים עתידיים צריכים לבחון שיטות חדשניות לחקר איכות החיים מנקודת מבטם של הילדים.

המלצות למחקרי המשך

בעקבות המחקר הנוכחי, ישנה חשיבות למחקר אורך במתודה כמותנית הבוחן איכות חיי משפחה ומדדים בריאותיים ונפשיים בקרב משפחות המתמודדות עם גידול ילד/ה עם מוגבלות התפתחותית, לפני, במהלך ולאחר השמה במסגרת חוץ ביתית. מחקר זה מצביע על מדדי איכות חיים גבוהים ומדדי לחץ נמוכים בקרב משפחות אשר הוציאו את ילדם למסגרת חוץ ביתית, יחסית למשפחות המגדלות את ילדיהם בבית. חשוב לערוך מחקרי עומק איכותניים כדי לבחון את האתגרים איתם מתמודדים הורים המגדלים את ילדיהם עם מש"ה בבית, ואת משאבי התמיכה (הפורמאלית והבלתי פורמאלית) הנגישים להורים, מבחינת זמינות ואיכות. כדוגמה לכך, חשוב לבחון את יעילותן של הפוגות קצרות באמצעות נפשוניים וכד' בהפחתת עומסים של הטיפול בילד/ה עם מוגבלות

שכלית קשה ועמוקה המתגורר/ת בבית. בנוסף, המלצתנו כי מחקר עתידי יבחן מדדי איכות חיים מצדם של ילדים עם מוגבלויות קשה ועמוקה בעזרת אמצעים מתקדמים. כמו כן, בחינת איכות חיים מצדם של אנשי משפחה נוספים כגון אחאים, סבים וסבתות ומטפלים נוספים עשויה לשפוך אור על צרכי המשפחה מהיבטים שונים.

- [למחקר המלא באתר הקרן](#)
- [למאגר מחקרי קרן שלם](#)
- [למאגר כלי המחקר של קרן שלם](#)